

VIÐMIÐ UM SAMSKIPTI FORELDRA OG KENNARA

Reykjavíkurborg
Skóla- og frístundasvið

*Skóla- og
frístundasvið
Reykjavíkurborgar
2017*

Svona eru samskipti foreldra og kennara í þessum skóla

Viðmið um samskipti kennara og foreldra

Kannanir á vegum skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar hafa sýnt að samskipti kennara og foreldra ganga í flestum tilvikum mjög vel. Að undanfögnu hefur þó fjölgað ábendingum um að mikil og tíð samskipti geti haft truflandi áhrif á nám og kennslu í skólum.

Eins og gefur að skilja hefur skólinn ekki farið varhluta af þeirri þróun sem orðið hefur í samskiptum fólks sem fara nú æ meira fram í gegnum tölvur og snjallsíma. Margir gera ráð fyrir að hafa beinan og milliliðalausan aðgang að nánast hverjum sem er, hvenær sem er, og að fyrirspurnum og athugasemdum sé svarað samstundis. Þetta á einnig við um samskipti foreldra við kennara. Enda þótt þessu fylgi margvísleg þægindi er nauðsynlegt að hver og einn skóli hafi skýrar reglur um samskipti skóla og foreldra, sem tryggja velferð nemenda án þess að trufla nám og kennslu. Mikilvægt er að öllum hagsmunaaðilum sé ljóst hvaða reglur gilda um samskipti kennara og foreldra og að þær séu kynntar í upphafi skólaárs í hverjum skóla.

Til að aðstoða skóla við setja slíkar reglur hefur starfshópur á vegum skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar sett fram viðmið um samskipti foreldra og skóla sem skólar geta notað eða útfært í samræmi við aðstæður sínar.

Starfshópur

Í starfshópi um samskipti foreldra og skóla sátu:

- Arndís Steinþórsdóttir, fulltrúi skólustjóra í Reykjavík
- Birgitta Bára Hassenstein, frá SAMFOK
- Elín Guðfinna Thorarensen, fulltrúi kennara í Reykjavík
- Nanna Kristín Christiansen, SFS, formaður hópsins
- Sigrún Harpa Magnúsdóttir, SFS, ritari hópsins

Góð samskipti eru mikilvæg

Þegar litið er til niðurstaðna rannsókna á áhrifum foreldra á nám og líðan barna þeirra í skólanum kemur í ljós að enginn einn einstakur þáttur hefur eins mikil áhrif á námsárangur og líðan nemenda og foreldrar þeirra (Desforges, 2002). Hattie (2009) telur að rekja megi 70% af námsárangri nemenda til þátta utan skólans, ekki síst til heimilanna, og því hafa fræðimenn undirstrikað að eitt mikilvægasta viðfangsefni kennara sé að finna leiðir til að gefa foreldrum hlutdeild í námi barna sinna, á þeirra forsendum. Áherslurnar á samstarfið eru augljósar í lögum um grunnskóla (2008) og aðalnámskrá grunnskóla (2011) en þar er litið á foreldra sem samstarfsmenn um hvert einstakt barn, nemendahópin og skólann sem heild. Þetta undirstrikar mikilvægi þess að mótaður sé skýr og skilvirkur farvegur fyrir samskipti foreldra og kennara þar sem velferð nemenda er höfð að leiðarljósi um leið og þess er gætt að samskiptin hafi ekki truflandi áhrif á nám og kennslu.

Hafa þarf í huga að enda þótt reglur séu mikilvægar og eigi almennt við þá þarf alltaf að vera nægur sveigjanleiki fyrir hendi til hægt sé að mæta ólíkum þörfum allra fjölskyldna, hvort sem það er tímabundið eða ekki. Um slík frávik má semja sérstaklega.

Samstarfsáætlun skóla

Hver og einn skóli setur sér reglur um samskipti foreldra og starfsfólks skólans. Samskiptareglurnar eru hluti af samstarfsáætlun foreldra og skóla. Bestur árangur næst þegar sem flestir telja sig eiga hlutdeild í reglunum og því er mælt með því að þær séu unnar í góðu samstarfi skólasamfélagsins og með aðkomu skólaráðs. Í þeirri vinnu má styðjast við eftirfarandi viðmið SFS um samskipti foreldra og starfsfólks skóla. Til þess að samstarfsáætlunin hafi þann sess sem henni ber þarf hún að vera sýnilegt og lifandi plagg. Fjalla þarf um hana í upphafi hvers skólaárs og tryggja að allir foreldrar og starfsmenn skólans þekki inntak hennar. Kynna ætti samstarfsáætlunina fyrir öllum nýjum foreldrum og starfmönnum og vista á heimasíðu skólans.

Viðmið SFS um samskipti foreldra og kennara

Tölvupóstur

- ✓ Lögð er áhersla á að kennarar fái vinnufrið í kennslustundum og þurfi ekki að opna tölvupóst né svara farsíma..
- ✓ Tölvupóstar eru eingöngu notaðir til að senda upplýsingar eða spyrjast fyrir um hagnýt mál. Aldrei ætti að nota tölvupósta til að ræða viðkvæm, persónuleg mál.
- ✓ Hver og einn kennari ákveður sjálfur hvort hann tekur á móti vinnupósti í farsíma sinn eða ekki.
- ✓ Samræmd sjálfvirk svörun er á öllum tölvupóstum kennara skólans. Dæmi: *Erindi þínu verður svarað eins fljótt og unnt er, í síðasta lagi innan tveggja virkra daga. Þoli erindið ekki bið vinsamlega snúið ykkur til skólaritara. s. xxxxxxx.*

Facebook og aðrir samskiptamiðlar

- ✓ Innan skólans gilda samræmdar siðareglur um samskipti við foreldra á samfélagsmiðlum, t.d. varðandi vináttu starfsmanna skólans og foreldra og/eða nemenda. Almenna reglan er sú að starfsmenn skólans og foreldrar og/eða nemendur eru ekki vinir á Facebook.
- ✓ Kennarar skólans sem stofna sérstakan Facebook hóp eða aðra sambærilega samskiptahópa fyrir foreldra skilgreina í upphafi tilgang hópsins/síðunnar, hvað á heima þar og hvað ekki. Dæmi:
Tilgangurinn með þessum hóp/síðu er að deila hagnýtum upplýsingum um nám og félagsstarf nemendanna í bekknum/árganginum. Hér er deilt upplýsinum og fyrirspurnum um heimanám, upplýsingum og fyrirspurnum um verkefni sem nemendur eru að vinna með í skólanum m.a. ljósmyndum, upplýsingum og fyrirspurnum um kennsluaðferðir. Hér birtast einnig upplýsingar frá bekkjarfulltrúum og frá foreldrafélaginu. Undir engum kringumstæðum er hér fjallað um málefni einstaklinga, hvorki nemenda, foreldra né starfsmanna skólans.
- ✓ Reglur gilda um hvenær, hvar og hvaða ljósmyndir skólinn birtir af nemendum, sjá: Viðmið um myndatökur og myndbirtingar í skóla- og frístundastarfi <http://reykjavik.is/vidmid-um-myndatokur-og-myndbirtingar-i-skola-og-fristundastarfi>

Sími

- ✓ Kennarar svara almennt ekki í farsíma eða taka við skilaboðum í síma meðan á kennslu stendur.
- ✓ Kennarar eru með fasta viðtalstíma á stundaskrá þar sem foreldrar geta hringt eða komið til fundar við þá.
- ✓ Ef málið þolir ekki bið er hægt að óska eftir símtali eða fundi með milligöngu ritara.

Ritari/skrifstofustjóri

- ✓ Ritari stýrir aðgengi foreldra að kennurum í samræmi við reglur skólans.
- ✓ Foreldrar tilkynna veikindi barna sinna og/eða stutt leyfi til ritara skólans.

Heimsóknir foreldra í skólastofur

- ✓ Hvatt er til þess að foreldrar kynnist daglegu starfi barna sinna í skólanum, en heimsóknir í skólastofur skulu ávallt vera í samráði og með samþykki viðkomandi kennara.

Upplýsingar frá skólanum

- ✓ Samráðs- og upplýsingafundir eru haldnir í öllum árgöngum í ágúst eða september.
- ✓ Skólinn birtir allar helstu upplýsingar um skólastarfið á heimasíðu sinni m.a. skóladagatal, skólanámskrá, starfsáætlun, samstarfsáætlun foreldra og skóla, starfsmannalista, matseðil, tómstundatilboð o.fl.
- ✓ Hagnýtar upplýsingar um námsmarkmið, námsmat, heimanám o.fl. eru jafnframt birtar á Mentor/Námfús þar sem þær eru uppfærðar reglulega af umsjónarkennara og öðrum kennurum sem kenna nemandanum.
- ✓ Umsjónarkennari sendir foreldrum reglulega (t.d. vikulega á yngsta og miðstigi og hálfsmánaðarlega á ungingastigi) helstu upplýsingar um bekkjarstarfið og það sem framundan er í bekknum/hópnum.
- ✓ Í október og febrúar eru haldnir samráðsfundir/foreldraviðtöl með umsjónarkennara, foreldrum og nemenda þar sem farið er yfir markmið og stöðu nemandans. Á sama tíma gefast einnig tækifæri fyrir nemendur, foreldra og sérgreinakennara að eiga fundi um markmið og stöðu nemandans.
- ✓ Frekari upplýsingar eru veittar eftir þörfum á fundum, með tölvupósti, gegnum síma eða á samskiptamiðlum.

Hér á bls. 18 má sjá dæmi um skóla sem hefur sett reglur um samskipti foreldra og skóla:

http://salaskoli.is/wp-content/uploads/2016/12/starfsaaetlun_2016-2017.pdf

